

TaV@eduskunta.fi

HE 36/2022 vp

SUOMEN SÄHKÖNKÄYTTÄJÄT RY:N LAUSUNTO: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI ENERGIAINTENSIIVISEN TEOLLISUUDEN SÄHKÖISTÄMISTUESTA

Suomen Sähkönkäyttäjät ry (ELFi) kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta.

ELFi edustaa kaikkia sähkön netto-ostajia, joiden sähkön kulutus on vuodessa yli 1 GWh vuodessa. Jäsenemme edustavat kaupan, teollisuuden ja palvelualojen yrityksiä, joille tehokkaat ja toimivat sähkömarkkinat ovat merkittävässä roolissa yritysten kokonaiskustannusten hallinnassa ja investoinneissa Suomeen.

ELFistä on tärkeää turvata sähkömarkkinoiden kustannustehokas toiminta sekä huomioida eri liiketoimintaa harjoittavien yritysten mahdollisuudet osallistua sähkömarkkinoille. Asiakaskeskeinen, luotettava ja läpinäkyvä markkina tuo yrityksille ja Suomen kansantaloudelle taloudellista lisäarvoa.

EU:ssa oleva vihreä siirtymä vaatii edullista sähköä, jotta uudet investoinnit kiertotalouteen sekä uuteen tuotantoteknologiaan toteutuu. Sähköistämistuella on merkittävä rooli kilpailussa fossiililla polttoaineilla tehtyjä tuotteita ja palveluita vastaan.

Vajaaksi jätetty kansallinen sähköistämistuki tuki on pois yleiseltä sähköistymiseltä, ja on käden ojennus fossiiliseen polttoon perustuvalle tuotannolle EU:ssa. Globaalissa ja EU:n sisäisessä kilpailussa myös korvausinvestointien sijainteihin sähkön kilpailukykyisyydellä on ratkaiseva merkitys.

ELFin kommentit hallituksen lakiehdotukseen energiantensiivisten yritysten sähköistämistuesta

Hallituksen esitys asetuksesta on taloudellisia raameja lukuun ottamatta toimiva kokonaisuus, joka osoittaa ymmärrystä yritysten liiketoiminnasta, energiatehokkuudesta sekä niiden kehittämiseen liittyvistä investoinneista ja tuotekehityksestä.

Toivomme tulevaisuudessa Suomen viestivän EU:hun hiilidioksidi-intensiteetin määrää ja kehitystä nykyistä selkeämmin, jotta Suomea voitaisiin tarkastella erikseen eikä symbioosissa Ruotsiin.

"Koska jäsenvaltioiden alueista ei ole tarpeeksi asiaa koskevia tietoja, maantieteellisiin alueisiin kuuluu yhden tai useamman jäsenvaltion koko alue. Valtiontukisuuntaviivojen mukaisesti Suomi ja Ruotsi muodostavat yhdessä maantieteellisen alueen, mihin sovelletaan yhtenevää kerrointa. Samaa sähköntuotannon päästökerrointa sovelletaan kaikkiin sähkönhankinnan muotoihin ja kaikkiin tuenhakijoihin, jotta voidaan varmistaa sähkönhankinnan lähteiden tasavertainen kohtelu ja välttää väärinkäyttömahdollisuudet." sivu 26

Muutosehdotuksemme kohdistuu pääasiassa esityksessä oleviin taloudellisiin reunaehtoihin:

Keskeisten taloudellisten poliittisten päätösten aikana oli päästöoikeuksien hintojen osalta vanhaa markkinatietoa. Tämän seurauksena päätetty tuen vuosikohtainen maksimimäärä jää liian alhaiseksi tarpeisiin nähden. Sähkön hintaan kohdistuvien päästöoikeuksien aiheuttamat kustannukset yrityksille ovat huomattavat, ja ne heikentävät yritystemme kilpailukykyä.

Ehdotamme korjaavia toimia hallitusohjelmassa luvatus mukaisesti:

"Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:n päästökauppajärjestelmän kehittämiseen siten, että päästöoikeuksien hinta nousee ja ohjaa tehokkaasti ja nopeasti päästöjen vähentämiseen. Samalla huolehditaan eurooppalaisen teollisuuden kilpailukyvyistä"

Päästöoikeuksien hinta on noussut, ja looginen seuraus hallitusohjelman lupauksesta olisi nostaa myös korkeinta maksettavaa tukimäärää. Ehdotamme korkeimman vuosittain maksettavan tuen korottamista päästöoikeuden hinnannousun verran, kaksinkertaiseksi, 300 miljoonaan euroon.

Hallitusohjelmassa on kiinnitetty huomiota myös Suomen investointiympäristöön.

"Erityinen huomio kiinnitetään siihen, että investointiympäristö on Suomessa houkutteleva. Ilmastoteknologian ja vähähiilisen tuotannon tuomat mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti. Kun Suomi on mukana osana globaalien ilmiöiden ja megatrendien ratkaisuja, syntyy kestävää talouskasvua ja uudenlaista vientiä. Pidämme huolta teollisuuden kilpailukyvyistä."

Valitettavasti nyt esillä oleva hallituksen esitys sähköistämistuesta ei mahdollista vähähiilisen tuotannon hyödyntämistä täysimääräisesti. Esitys alentaa teollisuuden kilpailukykyä suhteessa aikaisempaan käytäntöön.

Aikaisemman käytännön mukaisesti EU:n sallimasta maksimitasosta oli Suomessa käytössä 50 %, nyt leikkuriksi ehdotetaan 67 %. Mielestämme tämä on täysin vastoin hallitusohjelman lupauksia. EU:ssa on meneillään energiakriisi, ja lupauksista lipsumisella on tarpeettomia negatiivisia seurauksia kilpailukyvyillemme.

Suomi on tunnettu rehellisyydestään, luottamuksen säilyttämiseksi ehdotamme tuki-intensiteettitasoksi 37,5 %:ia. Tämä ei heikentäisi Suomen kilpailukykyisyyttä aikaisemmasta.

Kunnioittavasti
Pasi Kuokkanen
Suomen Sähkönkäyttäjät ry